

MACKÓ-KUCKÓ BÖLCSŐDE

SZAKMAI PROGRAM

2013 Pomáz, Mártírok útja 22.

2019.

TARTALOM

1. BEVEZETÉS.....	3
2. ALAPELVEK, LEGFŐBB JELLEMZŐINK.....	4
2.1 Nevelési célunk	4
2.2 A bölcsődei nevelés és gondozás alapelvei	4
2.3 Arculatunk meghatározói	5
3. BÖLCSŐDEI NEVELÉS-GONDOZÁS FELADATAI	7
3.1 Az egészséges testi fejlődés elősegítése	7
3.2 Az érzelmi fejlődés és a szocializáció segítése	8
3.3 A megismerési folyamatok fejlődésnek segítése	10
4. A BÖLCSŐDEI ÉLET TEVÉKENYSÉGFORMÁI	12
4.1 Gondozás	12
4.2 Játék	12
4.3 Fejlesztés és annak területei	14
5. BÖLCSŐDEI ÉLET SZERVEZÉSE	19
5.1 Csoportszervezés	19
5.2 A gyermekek felvétele	19
5.3 Időszervezés	19
5.4 Munkaszervezés	20
5.5 Együttműködés szülőkkel és más intézményekkel	21
5.6 A bölcsődei dokumentáció	23
5.7 Gyermekvédelem a bölcsődében	23
5.8 Képzés, továbbképzés egyéni fejlődés biztosítása	25
6. Záradék.....	26

1. BEVEZETÉS

Intézmény megnevezése: Mackó-Kuckó Óvoda, Bölcsőde (2013. Pomáz, Mártírok útja 22.)

Alapítója: JELEN A JÖVŐNK-ÉRT Nonprofit Kft. 2008. szeptember 1.

Ellátandó területe: Magyarország területe

Csoportok száma/férőhely: egy csoport 12 fő (egyéves kortól – hároméves korig)

Gazdálkodási jogköre: fenntartó útján gyakorolja

A program elkészítésekor az alábbi törvényi szabályozásoknak tettünk eleget:

- 1991. évi LXIV. törvény: a gyermekek jogairól
- 1993. évi III. törvény: a szociális igazgatásról és szociális ellátásról
- 1997. évi törvény XXXI. törvény: a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról

A fentiekhez kapcsolódó rendeletek.

A bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja, és a bölcsődei nevelés-gondozás szakmai szabályai.

A bölcsőde szakmai programja tartalmazza bölcsődénk alapelveit, neveléseinek céljait, feladatait, tevékenységformáit és ezek szervezeti kereteit.

A csoportban a szakképzett gondozónők foglalkoznak a gyerekekkel, akik lehetőség szerint végigkísérik őket az óvodai élet megkezdéséig.

A bölcsődei csoportba járó gyermekek, ha a szülő kéri a közösség megbontása nélkül kerülhetnek át az óvodás csoportba.

2. ALAPELVEK, LEGFŐBB JELLEMZŐINK

2.1 Nevelési célunk

A családban nevelkedő kisgyermek számára a családi nevelést segítve viselkedési minták nyújtásával, gyermekek sokoldalú, harmonikus fejlődésének elősegítése családias, derűs légkörben, biztosítva a gyerekek fejlődéséhez szükséges sokféle, változatos tevékenységet. A nevelőmunkának az érzelmi biztonság segítségével biztosítani kell a gyermek testi, értelmi és szociális fejlődését.

2.2 A bölcsődei nevelés és gondozás alapelvei

A nevelés és gondozás egységének elve

A kisgyermek nevelése-gondozása elválaszthatatlan egységet alkot. A gondozás minden helyzetében nevelés is folyik, a nevelés helyzetei, lehetőségei azonban nem korlátozódnak a gondozási helyzetekre.

Az egyéni bánásmód elve

A gyermekekkel foglalkozó felnőttek szeretetteljes odafordulással, a gyermekek életkori- és egyéni sajátosságait, fejlettségét, pillanatnyi fizikai és pszichés állapotát, hangulatát figyelembe véve segítik fejlődésüket.

A biztonság és állandóság elve

A gyermekek személyi- és tárgyi környezetének állandósága növeli az érzelmi biztonságot. Alapul szolgál a tájékozódáshoz, a jó szokások kialakításához.

Az aktivitás, az önállóság segítésének elve

A biztonságos és tevékenységre motiváló környezet megteremtése, a próbálkozásokhoz elegendő idő biztosítása, a gyermekek ösztönzése, a megnyilvánulásainak elismerő, támogató, az igényekhez igazodó segítése. A gyermek felé irányuló szeretet, az elfogadás, empátia fokozzák az aktivitást és az önállóság iránti vágyat.

A gyermeki személyiség tiszteletének elve

A bölcsődénkben folyó nevelés - gondozás értékközvetítő, értékteremtő folyamat, gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására törekszik, figyelembe véve a gyermek jogait. Segíti a személyes és szociális és értelmi fejlődést. A gyermek új helyzetekhez való fokozatos hozzászoktatása segíti az alkalmazkodást, a változások elfogadását, az új megismerését, a szokások kialakulását.

Az egységes nevelő hatások elve

A nevelés értékközvetítését és értékteremtését szolgálja.

A gyermekekkel foglalkozó felnőttek – a közöttük lévő személyiségbeli különbségek tiszteletben tartásával – a gyermek elfogadásában, öntevékenységének biztosításában egyetértenek, az alapvető erkölcsi normákat egyeztetik, nézeteiket, nevelői gyakorlatukat egymáshoz közelítik.

A családi nevelés elsődlegessége

Bölcsődénk a családi nevelés értékeit tiszteletben tartva – annak hiányosságait pótolva - vesz részt a gyermekek nevelésében gondozásában. Lehetőséget biztosít a családok számára a minél több tevékenységen való részvételre a bölcsőde életébe.

2.3 Arculatunk meghatározói

Családias légkör, otthonos környezet

A kisgyermek életében, lelki fejlődésében meghatározó szerepe van a bölcsődében eltöltött időnek. A gyerekeket odafigyelő, törődő, meleg, családias légkör veszi körül. Minden egyes gyerekre a kis létszám miatt jut elegendő idő. Az intézményben dolgozó felnőttek ismernek minden gyereket.

A bölcsődei nevelés a családdal együtt kell, hogy szolgálja a gyermek fejlődését, ezért nagyon fontos a családokkal való együttműködés. Ez a szülőkkel való napi személyes találkozás, folyamatos kommunikáció, közös programok, valamint szülői értekezletek segítségével valósul meg.

A bölcsődei csoport a gyermek egyik élettere, ahol napjai nagy részét tölti. Ennek megfelelően nagy hangsúlyt fektetünk a megfelelő környezet kialakítására, melynek legfőbb jellemzői az otthonosság, rendezettség, szervezettség, esztétikusság.

Bölcsőde-óvoda együttműködő jelleg

Legfőbb törekvésünk, hogy kiaknázzuk az egy intézményként működő bölcsőde-óvodában rejlő lehetőségeket és biztosítsuk a gyerekek 1 éves kortól 7 éves korig történő folyamatos, egymásra épülő gondozását, nevelését, fejlesztését.

Az óvoda mindenkor épít a bölcsődében folyó nevelőmunkára. Az óvodai napirend időkeretei nem térnek el a bölcsődeitől, az óvodai környezet sem változik meg. Az óvodás csoportok egy épületben a bölcsődés csoportok mellett vannak elhelyezve. A gyerekek bölcsődés társaikkal, a már megszokott közösségben kezdenek el az óvodai életet.

Mindez észrevétlenné teszi a bölcsőde és az óvoda közötti átmenetet, érzelmi biztonságot nyújtva a gyerekeknek.

Szolgáltató jelleg

A Mackó-Kuckó Óvoda és Bölcsőde egyfajta szolgálatot nyújt, s mint ilyen:

- vállalja a bölcsődék, óvodák „piacán” való folyamatos megmérettetést,
- a szolgáltatásait igénybe vevő szülők, gyerekek igényeinek folyamatos figyelemmel kísérését
- igyekszik a szülők igényeit e szakmai program keretein belül maximálisan teljesíteni
- folyamatosan tájékozódik a szülők, gyerekek elégedettségéről,
- állandó fejlesztéssel lépést tart az megjelenő új módszerekkel, oktatási eszközökkel, pedagógiai megoldásokkal, melyeket csak a legnagyobb óvatosság mellett, alapos kipróbálás, ellenőrzés után vesz át,
- pontosan deklarálja szolgáltatásai körét, jellemzőit, eredményességi mutatóit.

3. BÖLCSŐDEI NEVELÉS-GONDOZÁS FELADATAI

A bölcsődei nevelés-gondozás feladata a gyermekek napközbeni ellátásának biztosítása, testi- és lelki szükségleteinek kielégítése, a fejlődésnek elősegítése. Igény szerinti esetleges kiegészítő szolgáltatások biztosítása.

3.1 Az egészséges testi fejlődés elősegítése

Feladatunk:

- a harmonikus testi és lelki fejlődéshez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtése
- a gyermeki szükségletek egyéni igények szerinti kielégítése
- egészségvédelem, egészségnevelés, a környezethez való alkalmazkodás és az alapvető kulturhigiénés szokások kialakulásának segítése

Az egészséges környezet egészséges életmód feltételeinek biztosítása

Bölcsődénkben is a természetes anyagokból készült eszközök, tárgyak dominálnak. A bölcsőde berendezésénél, a játékok beszerzésénél fontos szempont, hogy a gyermekek számára biztonságosak legyenek. A csoportszobák rendszeres szellőztetésével biztosítjuk a friss levegőt, rendszeres takarítással, a játékok rendszeres átmosásával, portalanításával a tiszta környezetet. Minden gyermeknek jellel ellátott törölközője, ágyneműje és saját pizsamája van. A csoportszobákba utcai cipővel nem szabad bemenni.

A gyermekek naponta - időjárástól függően – töltik idejüket a szabad levegőn. A kert viszonylag nagy méretű, gumiszőnyeggel borított, de van füves része is. Növényzetét néhány hatalmas gesztenyefa alkotja. A kert felülete sík. Különböző kerti játékok, homokozó, hinta, csúszda, libikóka, mászóka, ülő- és munkafelületek teszik lehetővé a gyerekek változatos tevékenységét. Alkalmanként kirándulni járunk és lehetőség szerint a játékos testmozgás és egyéb tevékenységek is a szabadban történnek.

Gondot fordítunk saját konyhánk segítségével a változatos étrendre. A gyerekek a korszerű táplálkozási elvárásoknak megfelelő, ízletes ételeket kapnak, naponta 3 alkalommal (reggeli, ebéd, uzsonna), minden nap ugyanabban az időben. Fontosnak tartjuk az étkezés kulturált

lebonyolítását, az étkezéshez fehér porcelán, edényeket, poharakat és megfelelő méretű evőeszközöket használunk.

Minden gyermeknek kötelező a váltócipő. A gyermekek ruházatával kapcsolatban felhívjuk a szülők figyelmét, hogy a gyermek öltözete legyen kényelmes, könnyen tudjon mozogni benne, piszkolható, könnyen kezelhető és réteges legyen.

Az óvoda és bölcsőde gyermek orvosa ha szükséges évente több alkalommal vizsgálja a gyerekeket, amennyiben ha kell szakorvoshoz irányítja őket. A gyerekek betegen nem látogathatják a bölcsődét, betegség után orvosi igazolást kérünk.(Házirendben kerültek rögzítésre)

A gyermekek gondozása

A gyermekek gondozását gondozónő végzi, fokozatosan hozzászoktatva őket ahhoz, hogy szükségleteiket önállóan legyenek képesek kielégíteni. Gondot fordítunk a helyes testápolási, táplálkozási szokások kialakítására, a hőmérsékletnek és időjárásnak megfelelő öltözködés tudatosítására.

Mozgásfejlesztés

Nagy hangsúlyt helyezünk a gyermekek napi tevékenységei során a mozgás fejlesztésére, a harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítésére.

3.2 Az érzelmi fejlődés és a szocializáció segítése

Feladatunk:

- a bölcsődébe kerüléssel járó negatív élmények lehetőség szerinti mellőzése illetve csökkentése, a gyermekek segítése a közösség elfogadásában
- a felnőtt-gyermek között szeretetteljes, érzelmi biztonságot jelentő kapcsolat kialakulásának segítése
- az egyéni szükségletek kielégítése, a csoportban „éles” helyzetekben, az én tudat egészséges fejlődésének segítése
- a társas kapcsolatok alakulásának, az együttélés szabályai kialakulásának, a mások iránti nyitottság, empátia és tolerancia fejlődésének segítése
- megteremteni a lehetőséget a felnőttel és a társakkal a közös élmények átélésére

- feladatunk, hogy szeretetteljes, derűs, otthonos légkört biztosítsunk a gyerekeknek és megismertessük velük a társas viselkedés szokásait

Az érzelmi fejlődés és a szocializáció segítése:

Felnőtt-gyermek kapcsolat

A gyerekek odafigyelő, törődő, meleg, családias légkör fogadja intézményünkben. Az itt dolgozó felnőttek segítőkész, empatikus, a gyermekekre odafigyelő magatartása érzelmi biztonságot nyújt a gyerekeknek. Minden egyes gyerekre jut elegendő idő, minden felnőtt ismer minden gyereket, a gyerekek bátran fordulhatnak bármelyik felnőtthez. Nevelésünk alapja a szeretet és a gyermeki személyiség tisztelete, elfogadása a gyermek partnerként való kezelése, az értelmesen korlátozó figyelem.

Felnőtt-felnőtt kapcsolat

Arra kell törekednünk, hogy az intézményben dolgozók nevelői munkája összhangban legyen. A meghatározó kérdésekben egyformán gondolkodjanak, együtt tudjanak dolgozni, együtt tudjanak működni. Kapcsolatuk őszinteségen, egymás iránti tiszteleten alapuljon. A gyermeki magatartás kialakulása szempontjából modell értékű az itt dolgozó felnőttek viselkedése, egymáshoz való viszonyulása.

A szülőkkel való partneri viszony, egymást segítő kapcsolat kialakítása, segíti a bölcsődei nevelést.

Gyermek-gyermek kapcsolat

Egymásra odafigyelő gyerekeket szeretnénk nevelni. Arra törekszünk, hogy kiküszöböljük az agressziót, a kiközösítést, a csúfolódást. Erősítsük a gyerekekben egymás elfogadását, segítségét, a konfliktusok békés megoldásának képességét, az egymás iránti türelmet. Nagyon fontosnak tartjuk az összetartó, jól együttműködő közösséget, az eltérő korosztályok között együttműködést, jó kapcsolatot. Fontosnak tartjuk, hogy a nagyobbak megtanuljanak gondoskodni a kisebbekről, segíteni nekik.

A beszoktatás

A bölcsődébe lépés nagy érzelmi megterhelést jelent mind a szülő, mind pedig a gyermek számára. A kisgyermek új környezetéhez való alkalmazkodását könnyíti meg az apa vagy anya jelenléte a beszoktatás időszakában, ezért mindannyiunk számára nagyon fontos a szülő személyes jelenléte a beszoktatás alatt. Alkalmat szeretnénk adni a szülőknek egyfelől arra, hogy gyermekük mellett legyenek ebben a nehéz időszakban, másrészt, hogy jobban

megismerjék intézményünket, személyes tapasztalatokat szerezzenek gyermekük bölcsődei életéről.

A beszoktatás menete gyermekenként nagyon változó. Új környezet és az új személyek elfogadásához a gyermekeknek különböző időtartamra van szükségük. Ezért a beszoktatás mikéntje a gyerekek igényeihez igazodik.

A beszoktatás bölcsődénk által javasolt folyamata:

- a bölcsődei élet elfogadása igen nagy egyéni különbségeket mutat, ezért a napi terhelés időtartamát is a gyermek egyéni teherbíró képességéhez tanácsos igazítani. A bölcsődében tartózkodás ideje 1-2 órától fokozatosan érheti el az egész délelőttöt, majd a délutánt is.
- a bölcsődei beszoktatás első napjaiban a szülő folyamatosan legyen jelen a csoportban.
- a bölcsődei csoportban a gondozási műveleteket az első napokban még a szülő is segítse, a gondozónő fokozatosan kapcsolódjon be, majd teljesen vegye át.
- a második hét vége felé a szülő még legyen jelen, de már ne tartózkodjon folyamatosan a csoportszobában
- a későbbiekben megkísérelheti a szülő, hogy rövidebb időre elhagyja a bölcsődét, idővel már egész délelőtt a szülő nélkül van a gyermek a csoportban
- amikor a gyermek már megszokta a gondozónőt és a pedagógust, valamint az új környezetet, meg lehet próbálni a délutáni alvást is.

A beszoktatási folyamat sikerének kulcsa: a bölcsődei felnőttek és a szülő szoros és következetes együttműködése.

3.3 A megismerési folyamatok fejlődésnek segítése

A gyermekek értelmi képességének fejlesztése egyéni fejlettségüknek megfelelően, életkori sajátosságaik figyelembe vételével, kíváncsiságukra, természetes érdeklődésükre építve történik. A változatos tevékenységek segítségével bővítjük, rendszerezzük spontán szerzett tapasztalataikat, ismereteiket, fejlesztjük értelmi képességeiket.

Feladatunk:

- a gyermek életkorának, érdeklődésének megfelelő tevékenységek lehetőségének biztosítása
- az önálló aktivitás és kreativitás támogatása
- ismeretnyújtás
- a gyermek tevékenységének támogató-bátorító odafigyeléssel kísérése, megerősítése
- a gyermek igényeihez igazodó közös tevékenység során élmények, viselkedési és helyzetmegoldási minták nyújtása

A gyermekek értelmi fejlesztését a következőképpen valósítjuk meg:**Spontán játékos tapasztalatszerzés**

A gyermek élete során rengeteg tapasztalatot szerez. A gyermek spontán, játékos tapasztalatszerzését inger gazdag környezet, sokféle játékeszköz és könyv biztosításával, változatos tevékenységek szervezésével, színes, eseménydús bölcsődei élet biztosításával segítjük elő.

Irányított tapasztalatszerzés spontán vagy szervezett formában

A bölcsődében a tevékenységek a napirendbe beépítve kötetlen formában valósulnak meg. Témakörei az évszakokhoz, az adott időszak ünnepköreihez kapcsolódik, a gyermek természetes érdeklődésére és személyes tapasztalataira építve.

A tevékenységek szervezése minden esetben játékosan, változatosan, közvetlen érzékszervi tapasztalatokra építve történik.

4. A BÖLCSŐDEI ÉLET TEVÉKENYSÉGFORMÁI

A bölcsődei nevelés általános feladatai: a kisgyermek testi és lelki szükségleteinek kielégítése – a gyermekek gondozása, az érzelmi nevelés és szocializáció biztosítása, az értelmi fejlesztés megvalósítása – a bölcsődei élet tevékenységformáin keresztül valósulnak meg.

A gondozás és a játék a bölcsődei élet egyenrangúan fontos helyzetei, melyekben lényeges a gyermek szabad aktivitás iránti igényének és kompetencia érzésének erősítése.

4.1 Gondozás

Belsőleges interakciós helyzet a gondozónő és a gyermek között, melynek elsődleges célja a gyermek testi szükségleteinek kielégítése.

A szociális kompetencia kialakulásnak egyik feltétele, hogy a gyermek aktívan vehessen részt a gondozási helyzetekben, lehetősége legyen úgy próbálkozni, hogy közben érzi a gondozónő figyelmét, biztatását, támogató segítségét. Sikeres próbálkozásait a felnőtt megerősítéssel, dicséréssel jutalmazza, a sikertelenségért viszont nem kap elmarasztalást:

- szobatisztaságra szoktatás
 - WC használat megismertetése
 - mosakodás
 - öltözködés
 - étkezés
 - délutáni pihenés
- a fokozatosság elvének figyelembevételével.

4.2 Játék

A gyermekkor legfontosabb tevékenysége, mely segíti a környező világ megismerésében, befogadásában, elősegíti a testi, az értelmi, az érzelmi és a szociális fejlődést. A játék ad elsősorban lehetőséget a társas kapcsolatok fejlődésére is. A gondozónő, az óvodapedagógus a játék feltételeinek biztosításával és nevelői magatartásával támogatja az elmélyült, nyugodt játéktevékenységet. A gyermek igényeitől és a helyzettől függően kezdeményez, szerepet vállal a játékban, annak tartalmát ötleteivel, javaslataival színesíti. A

többi gyermekkel való együttlét örömforrás a kisgyermek számára, a társak viselkedése mintát nyújt, segítve a szociális képességek fejlődését.

Feladatunk:

A játék feltételeinek biztosítása

Napirendünk során kellő időt kell biztosítanunk a hosszantartó, zavartalan játékra. A csoportszobában játéksarkokat alakítottunk ki, a de a bútorok, egyes polcok könnyű mozgatásával a csoportszoba tovább alakítható. A csoportszobában található még pihenősarok is matraccal, párnákkal, puha állatokkal.

A bölcsődének megfelelő játékszereket, eszközöket, anyagokat kell biztosítani a játékhoz. Bölcsődénkben olyan játékszerek vannak, melyek mellett, hogy esztétikusan és többnyire természetes anyagból készültek, azáltal, hogy egyszerűek, sokféleképpen használhatók, a gyerekek fantáziájának kibontakozását szolgálják, valamint képesség és készségfejlesztők is. Nagyon fontos szempont a játékok kiválasztásánál az is, hogy könnyen tisztíthatók, fertőtleníthetők legyenek, és ne okozhassanak balesetet. Elengedhetetlennek tartjuk, hogy minden játékfajtahez – gyakorlójáték, konstruálás, mozgás – legyenek megfelelő játékszerek. A játékok és eszközök szabadpolcokon találhatóak, a gyerekek maguk vehetik el őket.

A játéktevékenység szervezése, irányítása

A gondozónőnek, ismernie kell az adott korosztályra jellemző játékfajtákat, feladatukat, hogy figyelemmel kísérjék a gyermekek játéktevékenységét, ha kell, mintát adjanak. Segítsék, fejlesszék a játékot, akár kezdeményezzék, ráirányítva a gyermek figyelmét, kedvet ébresszenek egy-egy játékeszköz használatára.

Nagyon fontos, hogy a gondozónő, pedagógus élményt, indítást, ötletet adjon a játékhoz. Figyelnie kell a gyermekek aktuális érdeklődését, otthonról hozott élményeit és ezekre is építhet játékkezdeményezéseket. A játéktevékenység kezdeményezése a szabadban is valósuljon meg, főleg sokmozgásos formában.

4.3 Fejlesztés és annak területei

A gondozónő, amellet, hogy gondozza a gyermekeket, direkt módon is részt vesz a tanulási folyamatok elősegítésében, napirendbe illesztve egyéni és kiscsoportos foglalkozásokat is tart.

Mese-vers

Feladataink:

- a mese-vers, mondóka a nyelvi nevelés legfőbb területe, így a nevelés egész folyamatában, a szocializáció során a beszéd a gondolkodás legfőbb eszközévé válik.
- a mindennapos meséléssel, mely a kisgyermek higiéniájának elmaradhatatlan eleme, a gyermek érzelmi, értelmi és etikai fejlődését segítjük elő, így erősítjük a belső képalkotás folyamatát. Rövid, egyszerű meséket mesélünk, képekkel vagy dramatizálással segítve a megértést.
- igényesen választjuk a mese-vers anyagunkat, merítünk a néphagyomány kincseiből, rövid népmesék közvetítésével identitást alapozunk, ezen keresztül segítjük a világ megismerését, mélyítjük a gyermek önismeretét, erkölcsi tartalmakat közvetítünk.
- nyelvhasználatunk is modellértékű. A gyermek számára utánzási minta.

Gyermeki tevékenységek

- játékukat kísérő mondókázás a mozdulatok egységével érzéki-érzelmi élményt nyújt
- képeskönyv nézegetés közben beszélgetést kezdeményeznek, kombinálják saját élményeikkel, így feszültségeiket, érzéseiket, félelmeiket kifejezésre juttatják.
- szívesen hallgatják a mesét, a verset

Módszertani alapelveink

- a mese-versmondás, mondókázás spontán, játékos jellegének érvényesítése
- bábozással kommunikációs helyzeteket teremtünk, beszédkészséget fejlesztünk
- esztétikus, figyelemfelkeltő, természetes anyagokból készült eszközöket alkalmazunk.

Beszéd-nyelvi nevelés

Feladataink

A gondozónői modell szerepéből adódó feladatok:

- folyamatosan fejlesztjük anyanyelvi kultúránkat
- beszédünknek a gyermek számára követésre méltónak, változatosnak, szemléletesnek, kifogástalannak kell lennie

A gondozónő-gyermek kapcsolatából adódó feladataink:

- figyelemmel kísérjük a gyermekek egyéni beszéd-sajátosságait, így kezdjük el az egyéni fejlesztésüket
- figyelembe vesszük az egyéni beszédfejlődés ütemének különbségeit
- igyekszünk megérteni az alig vagy keveset beszélő gyermeket, alkalmat keresünk a szóbeli aktivizálására
- minél több lehetőséget biztosítunk a gyermekek szókincsének gyarapítására, passzív szókincsük aktivizálására

Gyermeki tevékenységek

- játékban kialakult társas kapcsolatokkal fejlesztjük a beszédet, lehetőséget teremtünk párbeszéd kialakulására
- gondozási tevékenységeink közben folytatott beszélgetésekkel elősegítjük a pozitív érzelmi kapcsolat kialakulását, elmélyülését, így biztosítjuk a gyermek jó közérzetét
- szerep- vagy szituációs illetve didaktikus játékok során a gyermek felismeri és gyakorolhatja a különböző beszédhelyzetekhez illő beszéd-módokat, nyelvi eszközök használatát
- nyelvi játékainknak közvetlen beszédfejlesztő céljuk van, ezek mozgásra, cselekvésre, érzelmi meghatározottságra építve szolgálgják az összefüggő beszéd és párbeszéd fejlesztését
- a tanulási folyamat során kiemelkedő fontosságú a helyes, pontos nyelvhasználat, a szóbeli megerősítés a gyermek kérdéseire adott pontos válasz

Módszertani alapelveink

- állandó nyelvhasználat (kommunikáció), beszédhelyzetek
- modellnyújtás
- egyéni képességfejlesztés, életkori sajátosságok figyelembevételével
- nyugodt, szeretetteljes légkör kialakítása

- játékosság, a tevékenységek hangulati és tárgyi feltételeinek biztosítása
- a folyamatos beszéd, a szóbeli kifejezőkészség fejlődésének, a tanulás optimális feltételeinek biztosítása

Ének, zene, énekes játékok

Feladataink

A zenei nevelés alapvető feltételeinek megteremtése.

A tudatos, tervszerű és folyamatos fejlesztő hatások megszervezése:

- énekes játékok tanulásával az esztétika, a közös játék örömeinek kialakítása

Zenei képességek fejlesztése:

- az egyenletes lüktetés megéreztetése óvónői példával, hangszerrel, tapssal, lépegetéssel kísérve
- a gyerekek zenei élményhez juttatása

Gyermei tevékenységek

- dalok, mondókák tanulása
- zenei képességfejlesztő játékok játszása
- ritmushangszerek használata
- zenehallgatás keretében a pedagógus, gondozónő által énekelt gyermekdalok meghallgatása

Módszertani alapelveink

- egyéni képességek figyelembe vétele
- tapasztalatszerzési lehetőségek nyújtása
- a gyermek bevonása a zenélésbe
- a tárgyi és hangulati feltételek biztosítása
- az éneklés fejlődésének biztosítása
- játékos cselekvések

Rajzolás, festés, mintázás

Feladataink:

- a gyermeki alkotó-alakító tevékenység feltételeinek megteremtése: megfelelő légkör, hely, idő, megfelelő minőségű és mennyiségű eszköz és anyag álljon rendelkezésre
- a munkához kellő időtartam biztosítása
- eszközök és anyagok tulajdonságainak és a velük való bánásmódnak a megismertetése
- az esztétikum iránti vonzódás megalapozása esztétikus környezet biztosításával
- „a nyomot hagy a papíron” öröm erősítése

Gyermeki tevékenységek

- a ceruza és zsírkréta használatának gyakorlása
- festés ujjal, ecsettel, nyomdázás, ragasztás, gyurmázás

Módszertani alapelveink

- a gyermek életkori sajátossága az érzelmi dominancia, fontosnak tartjuk ennek érvényesítését e tevékenység keretei között is
- a differenciált bánásmód elvében érvényesítjük az egyéni adottságokat, az egyéni fejlődési ütemet
- egyéni fejlődési ütem figyelembe vétele választási lehetőségek biztosításával
- a tevékenység tárgyi és hangulati feltételeinek biztosítása
- a játékoság elvének érvényesítése (pl. a játékoság jellemzői a rajzolás területén: örömszerzést nyújt, teret ad az önállóságnak, kreativitásnak, frusztrációmentes)

Játékos testmozgásmozgás

Feladataink:

- feltételek megteremtése a biológiai fejlődés elősegítéséhez, a szervezet teherbíró-, ellenálló- és alkalmazkodó képességének növeléséhez
- a gyermek mozgástapasztalatára, játékos kedvére építés
- alkalmak biztosítása tapasztalatok szerzésére
- játékok feltételeinek biztosítása

Gyermeki tevékenységek

- utánzó, játékos mozgások felnőttel együtt
- természetes támaszgyakorlatok sok játékkal
- labda – mint sokféle mozgáshoz használható eszköz – tulajdonságainak megismerése
- egyszerű testnevelési játékokkal ismerkedés és gyakorlás

Módszertani alapelveink

- fokozatos bevezetés a kötetlen formából „a kötelező” tevékenységi formába
- játékos és utánzó vezetési mód alkalmazása
- gyermek és felnőtt mindig együtt végezze a gyakorlatokat
- sok-sok dicséret, pozitív megerősítés

Környezeti változások megfigyelése

Feladataink:

- a környezetben bekövetkező változások megfigyelése
- a megfigyelések a természetese környezetben történjenek
- közvetlen környezetüket körülvevő állatok, növények tulajdonságainak, életmódjának megfigyelése, gondozása
- saját életterük védelme felnőttel együtt

Gyermeki tevékenységek

- a bölcsődében töltött idő állandó lehetőséget biztosít a környezet változásainak megtapasztalására
- a szabadban játszó gyermek és környezetével való kapcsolata évszakokhoz igazodva

Módszertani elveink

- gyermekek kíváncsiságának figyelembevételével
- több oldalú tapasztalás lehetőségének kihasználása
- fokozatosság és differenciálás alkalmazása e megismerési folyamatban

5. BÖLCSŐDEI ÉLET SZERVEZÉSE

5.1 Csoportszervezés

A bölcsőde-óvoda maximális gyermeklétszáma, épületünk adottságait figyelembe véve összesen 70 fő, amin belül a bölcsődei csoport maximális létszáma 12 fő.

A gyermekek általában 1-1.5 éves korukban kerülnek be a bölcsődébe. tehát maximum kettő évig járnak a bölcsődés csoportba. Mivel intézményünk óvoda-bölcsődeként működik, ezért a bölcsődei csoportból kettő év leteltével óvodás csoport lesz, amely ugyanabban az épületben működik tovább. A gyermekekkel már a bölcsődés csoportban ismerkedik az óvodapedagógus, így kisebb nehézséggel jár tovább „lépniük” a gyerekeknek az óvodába. A gondozónő pedig tovább folytatja munkáját a bölcsődés csoportban. A gyermekek a bölcsődébe járás teljes időtartama alatt és később az óvodában is ugyanabba a csoportba járhatnak.

5.2 A gyermekek felvétele

A jelentkezés feltételei

Bölcsődei csoportunkba testileg és szellemileg egészséges gyermekeket veszünk fel 1-1.5 éves kortól. Év közben a csoportban megüresedett férőhely függvényében veszünk fel új gyereket. Fontos szempont, hogy a közösségbe kerülő új gyerek személyiségével a csoport egésze számára kedvező csoportdinamika alakulhasson ki.

Mackó-Kuckó Bölcsődébe azok a gyerekek jelentkezhetnek, akik a fenti alapkövetelményeknek megfelelnek, és akiknek a szülei megismerték szakmai programunkat, azzal egyetértenek, elfogadják azt.

5.3 Időszervezés

A működés rendjének kialakításakor alapvetően két szempontot vettünk figyelembe. Az egyik a szülők és az iskoláskorú testvérek elfoglaltsága, munkarendje, munkaszüneti napjai. A másik szempont a RITMUS. A gyerekek, de a felnőttek számára is nagyon fontos, biztonságot adó érzés, ha van egy napi, heti, éves ritmusa a történéseknek.

Napirendünk

Egész napos és félnapos ellátást biztosítunk, a házirendben meghatározott időkeretek között. A bölcsőde, nevelő funkciójának kiteljesítése megköveteli a rendelkezésre álló időkeret – egész napos, félnapos – jobb kihasználását. A napirend keretei között a gyermeki szükségletek kielégítése történik. Egyben segíti a gyermekek napi életritmusának kialakítását.

A napirend 3 fő részből áll:

délelőtt: szervezése kötetlenebb, különböző tevékenységek és a reggeli, tízori
déli: kötöttebb az ebéd és a délután előkészítése miatt
délutáni: a pihenéssel kezdődik, majd uzsonna és a bölcsőde zárásáig játék és egyéb tevékenységek

A napi tevékenységeket úgy kell szervezni, hogy a gyerekek minél több időt tölthessenek a szabadban.

A bölcsődei év ritmusa

Egy bölcsődei év szeptember 1-től a következő év augusztus 31-éig tart. A bölcsőde egy évben kétszer tart szünetet: Karácsonykor illetve július vagy augusztus hónapban.

Az év természetes tagolását adják az évszakok és az ezekhez kapcsolódó ünnepek. Hagyományainkat a magyar kultúrkörben honos ünnepkörökre építjük és felelevenítjük a hozzájuk kapcsolódó szokásokat. Az ünnepekre óvodásaink dalokkal, versekkel, dramatikus játékokkal, dekoráció készítésével, sütemények sütésével készülnek. Az óvodai csoportok ilyenkor együtt énekelnek, verselnek, mesét dramatizálnak az óvodapedagógusokkal közösen. A bölcsődei csoportok is bekapcsolódnak a készülődésbe és a közös ünneplésbe, természetesen fejlettségüknek megfelelően.

5.4 Munkaszervezés

Vezetési szintek

Fenntartó: a JELEN A JÖVŐNK-ÉRT Nonprofit Kft. melynek ügyvezetője – mint a gazdálkodásért és az alapítói célok betartásáért felelős vezető – határozza meg a felhasználható pénzügyi keretösszeget és a főösszegeket.

A bölcsődei dolgozói felett a munkáltatói jogokat az **ügyvezető** gyakorolja.

Intézményvezető: a bölcsőde és az óvoda egyszemélyi felelős vezetője az intézményvezető. Az intézményvezető a szervezeti, működési, szakmai kérdésekben az óvodapedagógusokkal, gondozónőkkel és az érintett alkalmazottakkal konzultálva hozza meg a döntéseit.

Szakmai vezető: A bölcsőde szakmai irányítását szakképzett gondozónő látja el, az ehhez kapcsolódó feladatokat a munkaköri leírása rögzíti.

Gondozónők: alapfeladatuk a gyermekek gondozása és nevelése, valamint a szülőkkel való kapcsolattartás. Feladataik pontos meghatározását a Munkaköri leírás tartalmazza

Pedagógiai segítő: alkalmanként pszichológust, pedagógiai szakértőt, logopédust bíz meg.

Technikai munkatárs: az intézmény konyhai feladatainak ellátására szakácsnőt alkalmaz, a takarítási feladatokat dajkák és gondozónők végzik.

5.5 Együttműködés szülőkkel és más intézményekkel

SZÜLŐKKEL VALÓ KAPCSOLATTARTÁS, EGYÜTTMŰKÖDÉS

A bölcsődei szolgáltatás iránt érdeklődőket egész évben személyesen és az intézmény honlapján (www.mackokuckoovoda.hu) folyamatosan tájékoztatjuk, a bekerüléssel kapcsolatos feltételekről és bölcsődénkben folyó eseményekről, programokról. A szülőkkel való kapcsolattartásban kulcselem a legteljesebb nyilvánosság és a teljes körű tájékoztatás. A bölcsődei nevelés a családdal együtt kell, hogy szolgálja a gyermek fejlődését, ezért nagyon fontos a családokkal való együttműködés, a szülők folyamatos tájékoztatása a bölcsőde életéről. Ennek formái:

Szóbeli tájékoztatás:

- napi személyes találkozás a gyerekek érkezése és hazamenetele alkalmával
- fogadóóra: bármikor, előzetes bejelentkezés alapján

- szülői megbeszélés – évente 3 alkalommal, év elején, félévkor, év végén tartalma, tájékoztatás arról, hogy eddig mivel foglalkoztak a gyerekek és milyen eredménnyel. Gyerekmunkák, fotók bemutatása. Tájékoztatás arról, hogy az elkövetkező időszakban mivel fognak foglalkozni. Aktuális tudnivalók elmondása, aktuális problémák megbeszélése.

Írásbeli tájékoztatás:

- minden szülő szeptemberben megismeri az adott bölcsődei év programjait, házirendet, az óvodában-bölcsődében dolgozók névsorát, az intézmény elérhetőségeit
- az információs tábla központi helyen van elhelyezve. A táblán olvashatók a hónap eseményei, programok, aktuális tudnivalók.
- havi hírlevél: tájékoztatás az elmúlt illetve következő hónap eseményeiről, tudnivalóiról
- minden csoportnak saját parafa táblája van, ahol a gyerekek aktuális munkái láthatók, valamint az előző hónapra vonatkozó „Mit csináltunk a hónapban” tájékoztató, amely tájékoztatja a szülőket arról, hogy mivel foglalkoztak a gyerekek.

Az együttműködés egyéb formái:

- a már kialakult hagyományaink – szüret, őszi bűcsúztató, karácsony, farsang, Anyák napja, gyermekhét – szülő-gyermek közösen vesz részt. Együtt örülhet, a közös programokon, ezzel is erősítve a bölcsőde és család kapcsolatát.

MÁS INTÉZMÉNYEKKEK VALÓ KAPCSOLATTARTÁS, EGYÜTTMŰKÖDÉS:

- más helyi óvodákkal (szakmai program megismerése, személyes találkozás)
- Család és Gyermekjóléti Szolgálat (Pomáz)
- intézményünkbe látogató művészeti csoportokkal
- intézmény gyermekorvosával és védőnővel
- üzemorvossal

5.6 A bölcsődei dokumentáció

Az intézményvezető által vezetett nyilvántartások

- dolgozók adatainak nyilvántartása
- továbbképzés tervezése, szervezése
- kimutatás fertőző betegségekről, baleseti jegyzőkönyvek
- heti étrend

A gondozónők, által vezetett nyilvántartások

- a gyermekek adatlapjai
- csoportnapló
- napi jelenléti kimutatás
- személyiséglap negyedévente

A bölcsődeorvos védőnő által vezetett nyilvántartások

- egészségügyi törzslap

5.7 Gyermekevédelem a bölcsődében

A szolgáltatást igénybe vevők jogai:

Tilos mindennemű hátrányos megkülönböztetés bármilyen okból, így különösen az ellátott, vagy törvényes képviselője, neme, vallása, nemzeti, etnikai hovatartozása, politikai vagy más véleménye, kora, cselekvőképességének hiánya vagy korlátozottsága, fogyatékosága, születési vagy egyéb helyzete miatt. A szolgáltatást igénybe vevő jövedelmi helyzetét csak a törvényben, illetve törvény felhatalmazása alapján készült jogszabályokban meghatározott esetekben és feltételek mellett lehet vizsgálni.

A gyermeknek joga van:

- a családjá és a szociális ellátó rendszer részéről arra a védelemre, és gondoskodásra, amely a megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges,
- szülői szeretetre, az egészséges felnevelkedését és jólétét biztosító saját családi környezetében történő nevelkedéshez,
- a rendszeres egészségügyi ellátáshoz,
- a bölcsődei ellátását, napirendjét életkorának, fejlettségi szintjének, szükségleteinek megfelelően alakítsák ki, hogy elegendő idő jusson a gondozásra, játékra, pihenésre

- arra, hogy a gyermek személyiségét, emberi méltóságát tiszteletben tartsák,
- védelemre a testi, lelki erőszakkal szemben, - nem vethető alá testi fenyegetésnek, megaláztatásnak - az egyenlő és megkülönböztetéstől mentes bánásmódra,
- ha szükséges, segítséget kapjon a saját családjában történő nevelkedéshez, személyiségének kibontakoztatásához, a fejlődését veszélyeztető helyzet elhárításához

A szülőnek joga van:

- megválasztani a bölcsődét, melyre a gyermeke gondozását, nevelését bízta,
- megismerni a bölcsőde gondozási-nevelési elveit, házirendjét,
- megismerni a gyermekcsoport életét, ahol gyermekét gondozzák-nevelik,
- tanácsot, gyermeke fejlődéséről rendszeresen tájékoztatást kérni és kapni a kisgyermeknevelőtől, szakemberektől
- megismerni a gyermeke ellátásával kapcsolatos dokumentumokat,
- a bölcsőde munkáját támogatni, segítő javaslattal, véleménnyel,
- kezdeményezni a Szülői Fórum létrehozását, mint megválasztó, illetve megválasztható személy; személyesen vagy képviselő útján részt venni az érdekeit érintő döntések meghozatalában,
- a szülő panasszal élhet az Intézményvezetőnél, a Szülői Fórum képviselőjénél vagy a fenntartónál az ellátást érintő kifogások orvoslása érdekében, a gyermeki jogok sérelme, továbbá a bölcsőde dolgozói kötelezettségszegése esetén.

A szociális ágazatban foglalkoztatottak, vagy munkaviszonyban álló személyek esetében biztosítani kell, hogy a munkavégzéshez kapcsolódó megbecsülést megkapják, tiszteletben tartsák emberi méltóságukat és személyiségi jogukat, munkájukat elismerjék, valamint a munkáltató megfelelő munkavégzési körülményeket biztosítson számukra.

A kisgyermeknevelő jogai:

- munkájával kapcsolatban megilleti az a jog, hogy hozzájusson a szükséges információkhoz
- megilleti az a jog, hogy személyét megbecsüljék – amennyiben a tevékenysége megfelelő színvonalú- kisgyermeknevelői tevékenységét elismerjék
- a kisgyermeknevelő munkája során védelemre jogosult a vele szembeni jogsértő vagy etikátlan bánásmóddal szemben
- munkája során a gyermekek érdekeit tartja elsődlegesnek, de ez nem sértheti egyéni, magánéleti, állampolgári érdekeit, jogait.

Az intézményvezető feladatai:

- a gyermekvédelemmel kapcsolatos jogszabályok ismertetése, betartatása
- prevenciós megoldások és javaslatok kidolgozása
- egyéni bánásmód hatékony alkalmazása a gondozásban és nevelésben
- beszoktatás megszervezése
- harmonikus együttműködés a szülőkkel a gyermekek érdekében
- külső-belső védelem összehangolása

A csoportban dolgozók feladatai:

- családokkal való együttműködés
- szülővel történő fokozatos beszoktatás
- házirend, szülői- és gyermekjogok ismertetése
- napi- és hetirend elkészítése
- tervező munka és annak megvalósításának dokumentálása

5.8 Képzés, továbbképzés egyéni fejlődés biztosítása

A bölcsődénkben foglalkoztatott gondozónők lehetőség szerint (törvényi előírások figyelembe vételével) kötelező továbbképzéseken vesznek részt. Az intézmény biztosítja ennek anyagi fedezetét. A szükséges időráfordítás a dolgozó szabadidejéből történik. Fontos szerepet kap a szakmai ismeretek megújításával, új módszerek átadásával a gyakorlati megvalósító munka színvonalának emelése, így a

- szakmai munka elemzése, értékelése
- minőség fejlesztés, szakmai képességek, készségek fejlesztése
- egyéni konzultációk biztosítása, óvodapedagógusok bevonásával
- önképzés keretében szakmai anyagok tanulmányozása ismeretek átadása

A bölcsőde szakmai irányítója által biztosított a tanulmányaikat végző hallgatók gyakorlati képzésének lehetősége. A hallgatók által átadott újabb, és újabb ismertek is segítik a szakmai munka eredményességét, mind ezt a gyermekek nevelése érdekében.

A továbbképzési tervben rögzítjük és aktualizáljuk a szükséges feladatokat az elméleti ismeretek bővítése és megújítása érdekében.

Legitimációs záradék:

A programot - átdolgozta - készítette: 2019. április 23.

Patócs Béláné intézményvezető

Nagy Andrea szakmai vezető

Egyetértését nyilvánította:

szülői képviselő:

az intézmény dolgozói nevében:

Jóváhagyta:

A fenntartó képviselőjében:

Patócs Béláné

Pomáz, 2019. április 24.